

Färdtjänstverksamheten

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-05-15Ärende
FTN 2020-0005Färdtjänstnämnden
2020-05-28, punkt 8Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Tertialrapport 2020 per april

Ärendebeskrivning

Ärendet omfattar förslag till tertialrapport för färdtjänstnämndens verksamhetsområde enligt bilaga.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 15 maj 2020 samt tertialrapport 2020 per april.

Förslag till beslut

Färdtjänstnämnden föreslås besluta

1. godkänna tertialrapport 2020 per april för färdtjänstnämndens verksamhetsområde
2. förklara paragrafen omedelbart justerad

Sara Catoni
Tf Förvaltningschef för trafikförvaltningen

Färdtjänstnämnden

Tertialrapport
April 2020

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1	Väsentliga händelser per april.....	4
2.	Styrning och ledning	5
2.1	Mål.....	5
3.	Verksamhet	6
3.1	Resande i särskild kollektivtrafik.....	6
4.	Ekonomi	7
4.1	Resultat	7
4.2	Åtgärdsprogram för ett resultat i balans.....	10
4.3	Investeringar	10
4.3.1	Ny- och ersättningsinvesteringar	11
5.	Risker och möjligheter	12
6.	Ledningens åtgärder	12
7.	Nämnd-/styrelsebehandling	13

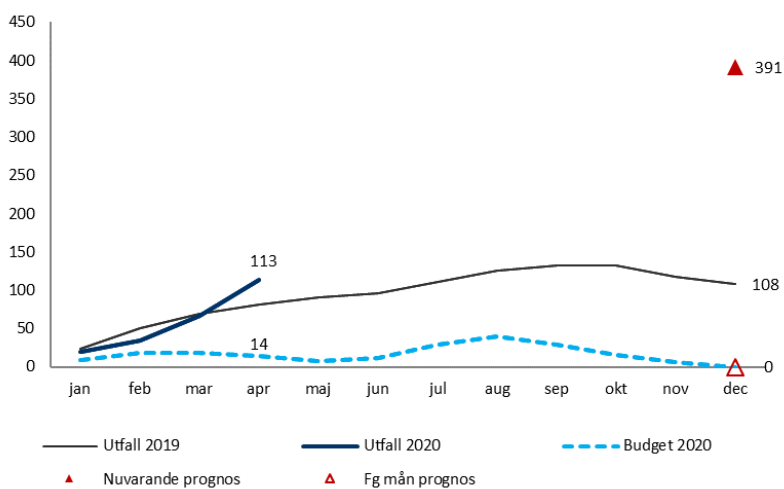
1. Inledning

Färdtjänstverksamheten rapporterar till färdtjänstnämnden från och med 2019. Färdtjänst är ett komplement till kollektivtrafik för personer med tillstånd för färdtjänst. Resorna utförs av upphandlade taxi-, närtrafik- och specialfordonsföretag. I färdtjänstverksamheten ingår även sjukresor och tjänsteresor. I färdtjänstverksamhetens redovisning ingår kostnader för utförd trafik, upphandlad beställningscentral och kundservice samt kostnader för verksamhetens IT-system, personal och informationsproduktion samt resenärsintäkter.

Färdtjänstnämnden gick in i år 2020 med en budget i balans och årsprognosen indikerar en ekonomi i balans. Årets resultat för färdtjänstnämnden bedöms enligt prognos uppgå till 391 mkr att jämföra med en årsbudget på 0 mkr.

Prognosen omfattar lägre resenärsintäkter till följd av lägre resande än budgeterat. Trafikkostnaderna prognostiseras därmed minska med 451 mkr det låga resandet beror främst på covid-19. För vidare analys se avsnitt 4.1 Resultat.

Diagram: Resultat 2020 jämfört med resultat 2019 och budget 2020. Utfallet per april är +113 mkr. Prognosen per helår uppgår till 391 mkr.

Investeringsutfallet uppgår till 5,8 mkr, vilket motsvarar en upparbetningsgrad på 10,7 % jämfört med budget. Årets budget uppgår till 54 mkr¹ och prognosen uppgår till 42,7 mkr.

¹ Teknisk justering om 36 mkr från trafiknämnden till färdtjänstnämnden är för beslut hos Regionstyrelsen 2020-05-19.

1.1 Väsentliga händelser per april

Under årets första månader har det skett ett antal väsentliga händelser inom verksamheten där ett urval återges nedan.

- Den 1 april genomfördes avtalsstart för rullstolstaxi, bårtaxi och callcenter.
- Med anledning av covid-19 har antalet resor minskat med start 12 mars.
- Färdtjänstnämnden beslutade om stöd till rullstolstaxi (mars-april) och beställningscentralen (april och maj) med anledning av kraftigt minskade antal resor.

2. Styrning och ledning

2.1 Mål

Färdtjänstverksamheten arbetar fortsatt med uppdragen från budget även om fokus och prioritering har legat på att lösa den särskilda kollektivtrafiken efter de nya förutsättningarna som råder till följd av covid-19.

Bedömningen är att färdtjänstnämnden kommer att nå de flesta mål och aktiviteterna i VP 2020 (verksamhetsplan);

Ett resultat i balans – Färdtjänstnämndens verksamhet går in i år 2020 med en budget i balans. Årsprognosen indikerar en ekonomi i balans.

Hållbar investeringsutveckling – Då vi ännu inte sett de fulla effekterna av covid-19 är det möjligt att prognosen för året kommer att justeras nedåt när effekterna klargjorts.

Attraktiva resor – Nöjdheten med särskild kollektivtrafik är uppnådd. Punktligheten ligger på 93 procent (jan-mars) och är nära målnivån om 94 procent orsakerna är nya avtal med ökad tillgång på bilar och från och med mars att covid-19 genererat i stor minskning av privata taxiresor vilket gör att fler fordon finns tillgängliga.

Trygga resenärer – Andel trygga resenärer i särskild kollektivtrafik ligger på 72 procent (jan-mar) jämfört med målvärdet på 76 procent men värdet indikerar på en ökad trygghet vilket beror på en förbättrad tidspassning då fler fordon finns tillgängliga. Mycket av arbetet med fortsatt utveckling av trygghetsaspekterna har stannat av till följd av covid-19.

Effektiva resor – minskat resande ger ett ekonomiskt positivt resultat för färdtjänstnämnden.

Tillgänglig och sammanhållen region – arbetet med att utöka den anropsstyrda närtrafiken som ofta trafikerar de områden där många äldre bor stannande av till följd av covid-19 men har nu påbörjats igen.

3. Verksamhet

3.1 Resande i särskild kollektivtrafik

Resande: Redovisning av antal resande i tusental jämfört med budget och föregående år, samt prognos

Resande särskild kollektivtrafik (totalt tusental)	Utfall 2004	Utfall 1904	Förändr. 2004-1904	Prognos 2020	Budget 2020	Avvik PR-BU	Bokslut 2019
Särskild kollektivtrafik, resor totalt ³	1 028	1 304	-21,2%	2 823	4 140	-1317	3 968

³ Innefattar färdtjänstresor, sjuk- och tjänstresor.

Utfall jämfört med motsvarande period föregående år

Antal resande är 21,2 procent lägre jämfört med föregående år. Trenden för resandet för färdtjänsttaxi var på uppgående 2020 men covid-19 har inneburit en markant minskning av antalet resor från den 12 mars. Resandet för färdtjänsttaxi var nere på 30 procent under april. Detta efter uppmaningar från Folkhälsomyndigheten att personer som tillhör riskgrupper och är över 70 år ska undvika att träffa andra människor.

Prognos jämfört med budget

Skillnaden mellan prognos och budget innebär en minskning med 32 procent för antalet resor. Minskningen är främst en följd av covid-19 med minskat resande efter uppmaningar från Folkhälsomyndigheten. För vidare analys se avsnitt 4.1 Resultat.

4. Ekonomi

4.1 Resultat

Resultaträkning: Färdtjänstnämndens resultat 2020 jämfört med budget samt resultat 2019.

Resultat (mkr)	Ack utfall 2004	Ack budget 2004	Avvik utf-bu 2004	Ack utfall 1904	Prognos 2020	Budget 2020	Avvik PR-BU	Bokslut 2019
Verksamhetsanslag	409	409	0	394	1 226	1 226	0	1 183
Resenärsintäkter	52	68	-16	67	137	203	-66	199
Ersättning för sjuk- och tjänsteresor	117	129	-12	111	360	386	-26	358
Övriga intäkter	7	5	1	1	17	16	0	2
Verksamhetens intäkter	584	610	-27	573	1 740	1 831	-91	1 744
Köpt färdtjänsttrafik	-306	-412	106	-328	-828	-1 279	451	-1 097
Sjukresor	-124	-138	14	-124	-381	-410	28	-392
Tjänsteresor	-2	-4	2	-2	-11	-12	0	-7
Övriga kostnader	-38	-41	3	-37	-126	-119	-6	-137
Verksamhetens kostnader	-470	-595	126	-491	-1 346	-1 820	473	-1 633
Avskrivningar	-1	-1	0	-1	-3	-11	9	-4
Finansnetto	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat*	113	14	99	81	391	0	391	108

* Avser resultat före bokslutsdispositioner och skatt.

Periodens ackumulerade resultat överstiger periodiserad budget med 99 mkr. Prognosen för årets resultat uppgår till 391 mkr i jämförelse med det budgeterade resultatet på 0 mkr.

Utfall jämfört med periodiserad budget

Periodens utfall uppgår till 113 mkr och överstiger periodens budget med 99 mkr. Avvikelsen beror huvudsakligen på följande:

Resenärsintäkter understiger budget totalt med 16 mkr.

Färdtjänstverksamhetens resenärsintäkter² understiger periodens budget med 14 mkr till följd av färre antal resor till följd av covid-19.

Resenärsintäkterna avseende sjukresor³ (egenavgifter) understiger periodens budget med 2 mkr till följd av färre antal sjukresor.

² Resenärens avgift för resor beslutas av landstingsfullmäktige och uppgår till 82 kr per påbörjad tremilssträcka. Högkostnadsskyddet för färdtjänstresor följer SL:s pris på månadskort och uppgår till 930 kr per månad för fullbetalande och 620 kr för resenärer med rabatt. En medresenär kan tas med för 20 kr per resa. Färdtjänstresenärer reser med SL utan avgift och kan då ta med sig en medresenär. Resenärsavgiften faktureras resenären månatligen.

³ Resenärens avgift för sjukresor är 140 kr per resa med taxi, tåg eller flyg. Högkostnadsskydd finns och uppgår till 1 400 kr per tolv månadersperiod. Avgiftsnivån beslutas av landstingsfullmäktige. Avgiften faktureras resenären.

Ersättning för sjuk- och tjänsteresor utgörs till största delen av försäljning av tjänster, exempelvis vidarefakturerering av sjukresor samt tjänsteresor.⁴ Tjänstereseintäkterna understiger budget med 2 mkr som en följd av lägre resevolymen än budgeterat. Trafikkostnaderna för sjukresor understiger budget vilket genererar lägre intäkter från Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen med 10 mkr gentemot budget.

Övriga intäkter utgörs till största delen av inkassoåterbäring och överstiger budget 1 mkr. Dessa budgeteras ej.

Trafikkostnaderna uppgår till 306 mkr vilket understiger budget med 106 mkr. Avvikelsen beror främst på färdtjänsttaxi, där utfallet uppgår till 86 mkr vilket understiger budget med 75 mkr. Antalet färdtjänsttaxi resor uppgår till 487 053 antal resor, en minskning mot budget med 195 644 antal resor motsvarande 29 procent. Kostnaden för priset per resa är lägre än budgeterat och kostnaderna påverkas också av vitesbelopp från leverantörer på 3 mkr vilket ej har budgeteras. Trenden för resandet för färdtjänsttaxi var på uppgående 2020 men situationen med covid-19 har inneburit en markant minskning av antalet resor från 12 mars. Detta efter uppmaningar från Folkhälsomyndigheten att personer som tillhör riskgrupper och är över 70 år ska undvika att träffa andra människor.

Kostnader för rullstolstaxi uppgår till 139 mkr vilket är en minskning med 9 mkr jämfört med budget. Antalet rullstolstaxi resor uppgår till 229 250 antal resor, en minskning mot budget med 87 587 antal resor motsvarande 28 procent. För Rullstolstaxi har beslut tagits att färdtjänsten betalar åkerier upp till 80 procent av föregående års utfall för mars och april. Utfallet föregående år var lågt jämfört med beräknat resandet för 2020 (även sjukresor ingår i detta beslut).

Kostnader för sjukresor uppgår till 124 mkr vilket är en minskning med 14 mkr jämfört med budget. Antalet sjukresor för taxi uppgår till 205 743 antal resor, en minskning mot budget med 39 457 resor motsvarande 16 procent och rullstolstaxi sjukresor 96 616 resor en minskning med 14 384 antal resor motsvarande 13 procent. Eftersom intäkterna väl motsvarar kostnaderna när det gäller sjukresor påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat av de minskade kostnaderna (resultatneutralt).

Kostnader för tjänsteresor uppgår till 2 mkr vilket understiger budgeterat med 2 mkr. Eftersom intäkterna motsvarar kostnaderna när det gäller

⁴ Färdtjänsten handlar upp tjänsteresor för andra landstingsförvaltningars/bolags räkning. Färdtjänsten betalar leverantören för utförda resor och fakturerar beställaren motsvarande belopp. Intäkterna från tjänsteresor ska täcka kostnaderna för dessa resor. Färdtjänsten tar därutöver ut en avgift för att täcka sina administrationskostnader på 2 procent.

tjänsteresor påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat (resultatneutralt).

Övriga kostnader utgörs främst av köpta tjänster från trafikförvaltningen, drift- och underhåll samt kundförluster vilka understiger med 3 mkr gentemot budget.

Kapitalkostnaderna har inga avvikelser gentemot budget.

Prognos jämfört med budget

Prognostiserat årsresultat per april uppgår till 391 mkr i jämförelse med det budgeterade resultatet på 0 mkr. Avvikelsen beror huvudsakligen på minskade resenärsintäkter och ett lägre resande till följd av covid-19.

Resenärsintäkterna beräknas minska med totalt 66 mkr till följd av covid-19. För färdtjänstverksamheten minskar resenärsintäkterna med 63 mkr till följd av färre antal resor. Resenärsintäkterna avseende sjukresor beräknas minska med 3 mkr till följd av färre antal resor.

Ersättning för sjuk- och tjänsteresor utgörs till största delen av försäljning av tjänster, exempelvis vidarefakturering av sjukresor samt tjänsteresor. Tjänstereseintäkterna beräknas minska med 1 mkr som en följd av lägre volymer av antalet resor än budgeterat. Trafikkostnaderna för sjukresor beräknas understiga budget, vilket genererar minskade intäkter från Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen med 25 mkr.

Övriga intäkter utgörs till största delen av inkassoåterbäring och bedöms vara i nivå med budgeterat.

Trafikkostnaderna beräknas minska med totalt 451 mkr.

Färdtjänsttrafikens kostnader minskar till följd av färre antal resor för både färdtjänsttaxi och rullstolstaxi till följd av covid-19. För Rullstolstaxi har beslut tagits att färdtjänsten betalar åkerier upp till 80 procent av föregående års utfall för mars och april. Utfallet föregående år var lågt jämfört med beräknat resandet för 2020 (även sjukresor ingår i detta beslut). Stödet har beräknats för mars-december.

Trafikkostnaderna för sjukresor beräknas minska till 381 mkr. Det är en minskning med 28 mkr motsvarande 7 procent jämfört med budget. Eftersom intäkterna väl motsvarar kostnaderna när det gäller sjukresor påverkas inte färdtjänstverksamhetens nettoresultat av de minskade kostnaderna (resultatneutralt).

Övriga kostnader, främst köpta tjänster från trafikförvaltningen, drift- och underhåll, specialistkonsulter samt kundförluster, ökar med 6 mkr

gentemot budget. Vilket främst beror på specialistkonsulter för utvecklingsarbeten i Samplan, där arbetet är mer komplext.

4.2 Åtgärdsprogram för ett resultat i balans

Färdtjänstnämndens verksamhet går in i år 2020 med en budget i balans. Årsprognosen indikerar en ekonomi i balans. Färdtjänstverksamheten arbetar löpande med effektiviseringar för att varje skattekrona ska användas så effektivt som möjligt.

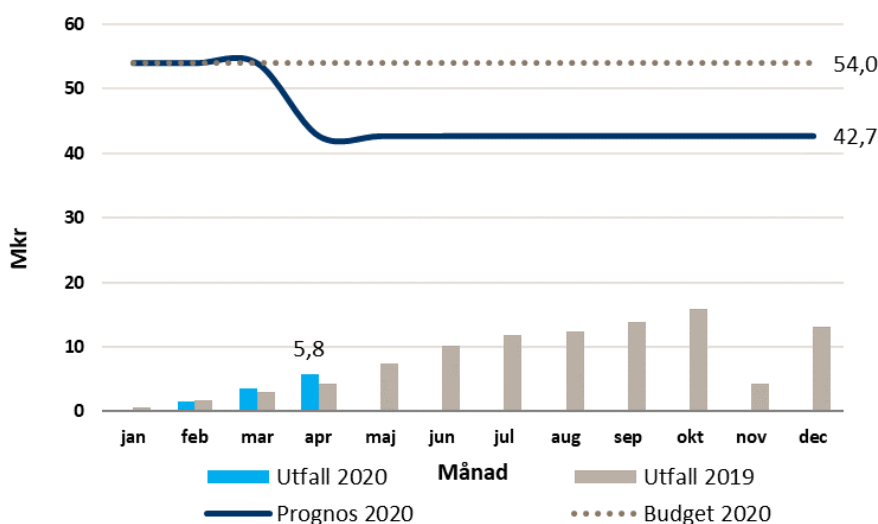
4.3 Investeringar

Beskrivning av viktiga händelser i investeringsobjekten under perioden.

Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten

Under perioden har åtgärder införts med syfte att begränsa påverkan av leveransproblem från driftleverantören och situationen med covid-19. Driftsättning av skanning etapp 3 är genomförd. Arbetet med att avsluta etapp 1 för det nya tillståndssystemet pågår.

Investeringar: Översiktsdiagram som visar färdtjänstnämndens utfall, budget och prognos för 2020.

Årets utgift jämfört med årets budget

Investeringsutfallet uppgår till 5,8 mkr, vilket motsvarar en uppbyggnadsgrad på 10,7 procent jämfört med budgeterat 54 mkr⁵. Planerade delleranser för det nya systemstödet är något förskjutna till senare delen av kvartal 2 vilket främst beror på förseningar och kvalitetsproblem hos den avträdande driftleverantören.

Prognos jämfört med årets budget

Prognosen för året uppgår till 42,7 mkr och investeringsbudgeten för året uppgår till 54 mkr. Prognosen för året uppgår till 42,7 mkr, dock råder stor osäkerhet kring situationen med covid-19 och de fulla effekterna är svåra att överblicka. Detta kan medföra att prognosen för året kommer att justeras nedåt när effekterna klargjorts. Prognosavvikelsen på 11,3 mkr är huvudsakligen beroende av avvikelsen på investeringsobjekt; Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten 18,8 mkr (budget 45 mkr inkluderat 27 mkr från ospecificerade objekt och ny prognos 36,8 avvikelse -8,2 mkr).

Nytt systemstöd för färdtjänstverksamheten 18,8 mkr (-8,2 mkr)

Objektets finansiering ryms inom Färdtjänstens ram för 2020 genom ospecificerade investeringar om 27 mkr. Planerade delleranser för det nya tillståndssystemet är förskjutna till kvartal 2 vilket främst beror på förseningar och kvalitetsproblem hos den avträdande driftleverantören.

Tidigare uppskattade risker bedöms i nuläget inte falla ut i samma utsträckning som tidigare bedömningar vilket leder till lägre prognostiserade utgifter för 2020.

4.3.1 Ny- och ersättningsinvesteringar

Investeringar (Mkr)	Utgift 2020	Budget 2020	Budget avvik.	Upparb grad (%)
Nyinvesteringar	0	0	0	0
Ersättningsinvesteringar	5,8	54,0	11,3	10,7
Totalt investeringar	5,8	54,0	11,3	11

⁵ Teknisk justering om 36 mkr från trafiknämnden till färdtjänstnämnden är för beslut hos Regionstyrelsen 2020-05-19.

5. Risker och möjligheter

Lågt resande med anledning av covid-19 ger ett ekonomiskt positivt resultat för färdtjänstnämnden.

6. Ledningens åtgärder

Färdtjänstverksamheten verkar integrerat inom trafikförvaltningen och styrs av trafikförvaltningens ledning. Flera viktiga åtgärder har genomförts under årets första månader i syfte att fortsatt stärka utvecklingen av verksamheten.

Åtgärder har främst genomförts inom följande områden; intern styrning och kontroll, verksamhetsutveckling, kategoristyrkt inköp, konsultväxling, Region Stockholms modell för kompetensplanering, kompetensförsörjningsplan, IT-utveckling, marknadsfrågor samt den interna kommunikationen.

7. Nämnd-/styrelsebehandling

Denna tertialrapport för perioden januari-april 2020 behandlas på färdtjänstnämndens möte den 28 maj.

Stockholm 2020-05-15

Sara Catoni
TF. Förvaltningschef

Catarina Strömsten-Falkenmark
Ekonomichef/Avdelningschef